

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන
1.1 අභිතකර මතය

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවෙහි 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ, 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ සහ 1958 අංක 04 දරන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථා පනතේ 14 වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු නොකරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 අභිතකර මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව අභිතකර මතයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ අභිතකර මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී, සංස්ථාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සංස්ථාව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සංස්ථාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සංස්ථාවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් ,වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සංස්ථාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව,

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සංස්ථාවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සංස්ථාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අනුකූල නොවීම -----	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
(අ) ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති 7 හි 8 (අ) සහ (ආ) ඡේද ප්‍රකාරව ඇප තැබූ වත්කම් සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව්‍ය කිරීමක් සිදු කළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ බැංකු අයිරා සඳහා ඇප ලෙස තැබූ ස්ථාවර තැන්පතු වලට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කිසිදු හෙළිදරව් කිරීමක් සිදු කර නොතිබුණි.	2021.12.31 දින දක්වා ආයතනය විසින් ලබාගෙන ඇති බැංකු අයිරා සහ බැංකු ණය සඳහා ඇප තැබූ වත්කම් පිළිබඳ විස්තර 2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් හෙළිදරව් කර ඇත.	ඇප ලෙස තැබූ ස්ථාවර තැන්පතු පිළිබඳව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කළ යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති 13 හි 37 ඡේදය ප්‍රකාරව සංස්ථාව සතු සින්තක්කර ඉඩම් සහ වතු 14 කට අයත් හෙක්ටයාර් 10,917 ක් වූ ඉඩම්වල වටිනාකම ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	වලහන්දුව වතුයාය 2012 වර්ෂයේදී රු. මි. 620 කට තක්සේරු කර ඇති අතර වසර ගණනාවක සිට ආයතනය මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් අනෙකුත් ඉඩම් තක්සේරු කිරීමට නොහැකි වී ඇත. අවශ්‍ය මුදල් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද වහාම මෙම කාර්ය ආරම්භ කරනු ඇත.	සියලුම ඉඩම් සහ වතු ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඇ) ප්‍රමිති 16 හි 37 ඡේදය ප්‍රකාරව එක සමාන ස්වභාවයක් හා භාවිතයක් පවතින වත්කම් පමණක් බාණ්ඩ කර ගිණුම්ගත කළ යුතු බව දක්වා තිබුණ ද සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සංස්ථාවට අයත් වතුයායන්හි පවතින පරිගණක, උපකරණ, ගෘහ භාණ්ඩ හා සවිකිරීම් යන ස්ථාවර වත්කම් වර්ග සියල්ලම උපකරණ, ගෘහ භාණ්ඩ හා සවිකිරීම් යන තනි අයිතමය යටතේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දක්වා තිබුණි.	අතීතයේ සිට වතු සඳහා මිලදී ගෙන ඇති පරිගණක, උපකරණ හා ගෘහ භාණ්ඩ එක් වටිනාකමක් ලෙස ගිණුම්ගත වී ඇති බැවින් මෙම ගැටලුව පැන නැගී ඇත. 2022 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී මෙම වරද නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	සියලුම ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව වර්ගීකරණය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඈ) ප්‍රමිති 16 හි 37 ඡේදය අනුව කෘෂිකාර්මික කටයුතු වලට අදාළ ධාරක ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දේපළ පිරිසිදු හා	කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලට අදාළ ධාරක ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම්වල අගය 2022 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණ යටතේ	ධාරක ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණ

උපකරණ යටතේ වෙනම අයිතමයක් ලෙස ඉදිරිපත් කළයුතු වුවද, ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් යටතේ දක්වා තිබුණි.

වෙනම අයිතමයක් ලෙස ඉදිරිපත් කරනු ඇත.

යටතේ වෙනම අයිතමයක් ලෙස දැක්විය යුතුය.

(ඉ) ප්‍රමිති 40 හි 75 (අ) ඡේදය ප්‍රකාරව ආයෝජිත දේපළ මිණුම් කිරීමට භාවිතා කරන ආකෘතිය මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් හෙළිදරව් කළ යුතු වුවත්, සංස්ථාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව හෙළිදරව් කර ඇති ආයෝජිත දේපළ පිරිවැය හෝ සාධාරණ වටිනාකම යන ආකෘති දෙකෙන් කුමන ආකෘතිය භාවිතා කර තිබේද යන්න අනාවරණය කර නොතිබුණු අතර, 1992 වර්ෂයේ ප්‍රාදේශීය වතු සමාගම් ශේෂ පත්‍රවල රු.මිලියන 1,612 ක් ලෙස දක්වා තිබුණු අගයම සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ආයෝජිත දේපළ යටතේ දක්වා තිබුණි.

1992 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව සතු ඉඩම් ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් වෙත බදු දීමේදී සිදු කර ඇති තක්සේරු කිරීම් අනුව, එම සමාගම් වල ශේෂ පත්‍රවල අදාළ දේපළ සම්බන්ධයෙන් වටිනාකම් දක්වා ඇති අතර, එම වටිනාකම් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආයෝජන දේපළ යටතේ දක්වා ඇත. එම දේපළ නැවත තක්සේරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් වැවිලි අමාත්‍යාංශය සමග සාකච්ඡා කර අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට කටයුතු කරනු ඇත.

ආයෝජිත දේපළ වටිනාකම ගණනයකර තිබෙන ක්‍රමය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කළ යුතුය.

(ඊ) ප්‍රමිති 40 හි 75 (ඌ) සහ 78 ඡේද ප්‍රකාරව රු.මිලියන 1,612 ක ආයෝජිත දේපළක (බදු දෙන ලද වතු) ගැණුම්, ඉදිකිරීම් හෝ සංවර්ධනය වන හෝ අලුත්වැඩියා, නඩත්තු හෝ වැඩිදියුණු කිරීම්වලට වන ගිවිසුම්මය බැඳීම් සහ ආයෝජන දේපළෙහි විස්තරයක්, සාධාරණ වටිනාකම විශ්වාසදායී ලෙස නිර්ණය කර හෙළිදරව් කළ යුතු වුවත් සංස්ථාව විසින් 1982 පෙබරවාරි 27 දිනැති අංක 181/12 දරන අතිවිශේෂ ගැසට්පත්‍රය මගින් ලබා දී ඇති දේපළ පිළිබඳ කිසිදු හෙළිදරව් කිරීමක් සිදු කර නොතිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව වෙත පැවරී ඇති ඉඩම් හා ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් වෙත බදු දෙන ලද ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර 2022 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී හෙළිදරව් කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව ආයෝජිත දේපළ පිළිබඳ විස්තරයක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් හෙළිදරව් කළ යුතුය.

(උ) ප්‍රමිති 41 හි 4 වන ඡේදය ප්‍රකාරව වන වගාව, පාරිභෝජ්‍ය ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවත්, පිරිවැය රු.30,313,346 ක් වූ වන වගාව ධාරක ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

2022 වර්ෂයට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී වන වගාව පාරිභෝගික ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් යටතේ පෙන්වීමට කටයුතු කරනු ඇත.

වන වගාව පාරිභෝජ්‍ය ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(ඌ) ප්‍රමිති 41 හි 43 , 44 හා 45 ඡේද ප්‍රකාරව ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් පරිනත හා පරිනත නොවූ වගාවන් ලෙස වෙන වෙනම ඉදිරිපත්කළ යුතු වුවත් , සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ අනාවරණය කර තිබුණු රු.169,202,749 ක ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් එසේ වර්ගීකරණය කර ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

2021 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී තේ නැවත වගාවට අදාළව 2021 වර්ෂයේ දරන ලද වියදම් නොමේරූ තේ වගාව (Immature Plantation) යටතේ දක්වා ඇති අතර 2022 වර්ෂයට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී 2020 සහ 2020 ට පෙර වර්ෂයන්ට අදාළව තේ නැවත වගා කිරීම සඳහා දරා ඇති වියදම් අදාළ පරිදි වර්ග කර පෙන්වීමට කටයුතු කරනු

ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් පරිනත හා පරිනත නොවූ වගාවන් ලෙස වෙන වෙනම වර්ගීකරණය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

ඇත.

- (ඵ) ප්‍රමිති 19 හි 57 වගන්තිය ප්‍රකාරව 2022 වර්ෂයට අදාළව ආයතනයේ සේවා ප්‍රතිලාභ බැඳීම අස්ථිත්වයේ සේවා ප්‍රතිලාභ බැඳීම ගණනයේදී ආයුගණන ක්‍රමය යොදාගැනීම සිදුකළ යුතු නමුත්, සංස්ථාව විසින් සිය ප්‍රතිලාභ ගණනයේදී ආයුගණන ක්‍රමයක් භාවිතා කර නොතිබුණි.

2022 වර්ෂයට අදාළව ආයතනයේ සේවා ප්‍රතිලාභ ගණනය කිරීමේදී ආයු ගණන ක්‍රමය යොදා ගැනීමට කටයුතු කරනු ඇත.

සේවා ප්‍රතිලාභ බැඳීම ගණනයේදී ආයුගණන ක්‍රමය යොදාගත යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අංක 3.1.4.2 දරන සටහනෙහි දැක්වෙන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය අනුව පාරිභෝජ්‍ය ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් සාධාරණ අගයකට හෙළිදරව් කර ඇති බව දක්වා තිබුණද, 2012 වර්ෂයේදී පැවති රු.3,312,160,200 ක ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් හා 2018 වර්ෂයේදී ප්‍රාග්ධනිත කරන ලද රු.2,420,933 ක ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් සාධාරණ අගයකට තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. තවද, මෙසේ සාධාරණ අගයකට තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කිරීම වෙනුවට සංස්ථාව සතු වතු 11 ක හෙක්ටයාර් 726.73 ක් පුරා විහිදුනු වන වගාවන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සියයට 4 කින් එනම් රු.1,101,536 කින් ක්‍රමක්ෂය කර ගිණුම්ගත කිරීම නිසා සංස්ථාවේ අලාභයද එම වටිනාකමින් අධි ගණනය වී තිබුණි.</p>	<p>2022 වර්ෂයේදී ආයතනය සතු පාරිභෝජ්‍ය ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් තක්සේරු කිරීමට කටයුතු කරන බව දන්වා සිටිමු. එසේම 2019 වර්ෂය සඳහා පාරිභෝජ්‍ය ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් සම්බන්ධයෙන් ගිණුම්ගත කර ඇති ක්ෂය වටිනාකම 2022 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී නැවත ගැලපීමට කටයුතු කරනු ඇත.</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගිණුම් සටහන් 3.1.4.2 දරන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය අනුව ජීව විද්‍යාත්මක පාරිභෝජ්‍ය වත්කම් සාධාරණ අගයකට අගය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.</p>

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාව විසින් රු. 6,189,400 ක ලැබිය යුතු බදු කුලී ආදායමක් හඳුනා නොගැනීම මත එම වටිනාකමින් සංස්ථාවේ අලාභය අධි ගණනය වී ජංගම වත්කම් අඩු වී තිබුණි.</p>	<p>අදාළ ගැලපීම් 2022 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී සිදු කරනු ඇත.</p>	<p>අත්හැරී ඇති බදු කුලී ආදායම ගිණුම්ගත කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) සංස්ථාවේ මුළු තොග වටිනාකමින් සියයට 72ක් නියෝජනය කරනු ලබන කැලෑබොක්ක , රංගල සහ මීඩිලන්ඩ් වතුයායන්හි සහ තැරැව්කරුවන් සතුව</p>	<p>වතු වල ඇති තේ, පොහොර හා රසායන ද්‍රව්‍ය වැනි සියලුම තොග භෞතිකව සත්‍යාපනය කර එම වටිනාකම් අනුව 2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර</p>	<p>වර්ෂ අවසානයේ තොග සත්‍යාපනය සිදුකර එම භෞතික තොග ප්‍රමාණය නිවැරදිව අගය කර</p>

පවතින රු.45,238,955 වටිනා නිමි තේ තොග සහ රු.1,609,054 ක මදුරු කුරු තොගයක් භෞතිකව සත්‍යාපනය නොකර 2017 වර්ෂයේ වූ පොත් අගයක් පදනම් කර ගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර තිබුණි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

- (ඇ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වත්කම් යටතේ ණය ගැනි ශේෂයට වතුයායන් 06 ක රු.8,051,222 ක් වටිනා පැළ තවාන් ඇතුළත්ව තිබුණි. එහෙත් එම පැළ තවාන් භෞතිකව නොමැතිවීම හෝ යල් පැනීම නිසා ඒවායේ වටිනාකම ශුන්‍ය අගයක් ගෙන තිබුණි. 2022 වර්ෂයේදී අසාර්ථක වී ඇති තේ පැළ තවාන් සම්බන්ධව පරීක්ෂා කර බලා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත අදාළ ගිණුම් ගැලපීම් සිදු කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත. භෞතිකව නොපවතින පැළ තවාන්වල වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් ඉවත් කළ යුතුය.
- (ඈ) සංස්ථාවේ වතුයායන් 04 ක සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් සහ සේවක භාරකාර අරමුදල් සම්බන්ධයෙන් අධිකරණයේ දී ගෙවන ලද රු.61,393,076 සහ රු.5,098,723 ක මුදල් වසර 05 කට වැඩි කාලයක සිට සඳහා ලෙස වර්ගීකරණය කර අරමුදල් තැන්පතු ලෙස වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ තුළ ඇතුළත් කර ඇති අතර එය ගෙවිය යුතු සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් සහ සේවක භාරකාර අරමුදල් වලින් ඉවත් නොකිරීම හේතුවෙන් එම වටිනාකමින් ජංගම වත්කම් සහ ජංගම වගකීම් වැඩි වී තිබුණි. තවද එම ගෙවන ලද අධිභාර ප්‍රමාණය, ගෙවිය යුතු සේවක අර්ථසාධක අධිභාර ගිණුමෙන් සහ ගෙවිය යුතු සේවක භාරකාර අධිභාර ගිණුමෙන් ඉවත් කිරීමට සංස්ථාව කටයුතු කර නොතිබුණි. 2020 හා 2021 වර්ෂවලට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී මෙම ගිණුම්කරණ වරද නිවැරදි කර ඇත. ගෙවන ලද සේවක අර්ථසාධක සහ සේවක භාරකාර අරමුදල් අදාළ බැරකම් ගිණුම්වලින් ඉවත් කළ යුතුය.
- (ඉ) සංස්ථාවේ රු.80,087,086 ක පාරිතෝෂික සඳහා වෙන්කිරීම් වසරේ වියදමක් ලෙස හඳුනාගැනීමකින් තොරව පෙර වර්ෂයන්ගේ ලාභයන්ට ගැලපීමෙන්, එම වටිනාකමින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අලාභය උභය ගණනය වී තිබුණි. 2019 වර්ෂයේදී වතුවල කම්කරු වැටුප් ගෙවීමට අදාළ සාමූහික ගිවිසුම් සංශෝධනය වීම නිසා වතු කම්කරුවන්ගේ මූලික වැටුප රු.500 සිට රු. 700 දක්වා වැඩිවූ හෙයින්, ඒ අනුව පෙර වර්ෂයන්ට අදාළ පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් සම්බන්ධයෙන් ගැලපීම් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව එම ගිණුම්ගත කිරීම් නිවැරදිව සිදුකර ඇත. පිළිතුර සමඟ එකඟ විය නොහැකි අතර අදාළ නිවැරදි කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිදු කළ යුතුය.
- (ඊ) සංස්ථාවේ පාරිතෝෂික සඳහා වෙන්කිරීම් සහ ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික ගණනය කිරීම මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සහ විගණකගේ ගණනය කිරීම් අතර පිළිවෙලින් රු.142,418,900 සහ රු.75,436,147 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. සංස්ථාවේ පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් සහ ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික ගණනය කිරීම් සම්බන්ධයෙන් සිදුවී ඇති වරද 2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී නිවැරදි කර ඇත. මෙම වෙනස්කම් නිවැරදි කළ යුතුය.

- (උ) අන්තර් වතු පාලන ගිණුම්වල හර සහ අන්තර් වතු පාලන ගිණුම්වල හර හා අන්තර් වතු පාලන බැර ශේෂයන් අතර රු.1,930,180 ක බැර ශේෂයන්හි ඇති මෙම වෙනස්කම් ගිණුම්වල ශේෂය වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. පරීක්ෂා කර බලා අවශ්‍ය ගිණුම් ගැලපීම් නිරවුල් කර ගත යුතුය. 2022 වර්ෂය තුළදී සිදු කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.
- (ඌ) ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සහ වතුයායන් අතර ප්‍රධාන කාර්යාලයේ හා වතුයායන් අතර ජංගම ගිණුම් වල සිදුවන භාණ්ඩ සහ මුදල් හුවමාරු කර ජංගම ගිණුම් වල පවතින වෙනස්කම් පවතින වෙනස්කම් ගැනීම සඳහා පවත්වාගෙන යනු ලබන පරීක්ෂා කර බලා අවශ්‍ය ගිණුම් ගැලපීම් හඳුනාගෙන නිරවුල් ජංගම ගිණුම තුළ එකිනෙකට හිලවී 2022 වර්ෂය තුළදී සිදු කිරීමට කටයුතු කරගත යුතුය. නොවන රු.11,837,880 ක වෙනසක් කරනු ඇත. නිරීක්ෂණය විය.

1.5.4 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විෂය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම (රු)	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම (රු)	වෙනස (රු)	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) දේපළ පිරියත හා උපකරණ	396,140,961	290,264,894	105,876,067	2021.12.31 දිනට ලෙජර් ශේෂ අනුව එදිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කර ඇති අතර ඊට ගැලපෙන පරිදි ස්ථාවර වත්කම් උපලේඛනද පිළියෙල කර ඇත.	මෙම වෙනස්කම් පිළිබඳ සොයාබලා සැසඳුම් නිවැරදි කිරීම් සිදුකර ගත යුතුය.
(ආ) ධාරක විද්‍යාත්මක වත්කම්	544,512,681	532,365,458	12,147,223	2021.12.31 දිනට ලෙජර් ශේෂ අනුව එදිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කර ඇති අතර ඊට ගැලපෙන පරිදි ස්ථාවර වත්කම් උපලේඛනද පිළියෙල කර ඇත.	මෙම වෙනස්කම් පිළිබඳ සොයාබලා සැසඳුම් නිවැරදි කිරීම් සිදුකර ගත යුතුය.
(ඇ) ඉඩම් වටිනාකම	4,031,845	2,386,505	1,645,340	මෙම ගිණුම්කරණ වරද 2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී නිවැරදි කර ඇත.	මෙම වෙනස්කම් පිළිබඳ සොයාබලා සැසඳුම් සිදුකර නිවැරදි කිරීම් සිදුකර ගත යුතුය.
(ඈ) වෙනත් අතුරු භෝග සඳහා එකතු කිරීම්	582,224	884,517	302,293	මෙම ගිණුම්කරණ වරද 2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී නිවැරදි කර ඇත.	මෙම වෙනස්කම් පිළිබඳ සොයාබලා සැසඳුම් සිදුකර නිවැරදි කිරීම් සිදුකර ගත යුතුය.
(ඉ) ප්‍රාග්ධනීක කරන ලද	5,807,917	6,000,217	192,299	මෙම ගිණුම්කරණ වරද 2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී නිවැරදි කර ඇත.	මෙම වෙනස්කම් පිළිබඳ සොයාබලා සැසඳුම් සිදුකර නිවැරදි කිරීම් සිදුකර ගත යුතුය.

වනවගා ශේෂය

කිරීමේදී නිවැරදි කර ඇත.

අවශ්‍ය සැසඳුම් සිදුකර කිරීම් සිදුකර ගත යුතුය.

(ඊ)	පාරිතෝෂික ගෙවීම්	14,384,929	10,894,992	3,489,937	පාරිතෝෂික සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශනවල නිවැරදි උපලේඛනවල අඩුපාඩු ප්‍රමාණයක් නිවැරදි කර ඇත	ගෙවීම් 2019 මුදල වන අතර මෙවැනි සැලකිය යුතු වර්ෂයේදී නිවැරදි කර ඇත	මෙම පිළිබඳ අවශ්‍ය සිදුකර නිවැරදි කර ගත යුතුය.	වෙනස්කම් සොයාබලා සැසඳුම් වෙනස්කම් කර ගත යුතුය.
-----	------------------	------------	------------	-----------	--	---	---	--

1.5.5 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

	විෂය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	දේපළ පිරියත හා උපකරණ	974,808,631	ඔප්පු/බල තක්සේරු වරිපනම් ගෙවීම් වාර්තා සහ වාහන ලියාපදිංචි සහතික	ආයතනය සතු සියලුම ඉඩම්, ගොඩනැගිලි හා වාහනවල අයිතිය තහවුරුකර ගැනීමට අවශ්‍ය ලිපි ලේඛන සහිත ගොණු මේ වන විට සකස් කරමින් පවතී.	ඉඩම්වල හා ගොඩනැගිලිවල අයිතිය තහවුරුකර ගැනීම සඳහා ඔප්පු/බලපත්‍ර ද වාහනවල අයිතිය තහවුරුකර ගැනීම සඳහා ලියාපදිංචි සහතික ද විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ)	වන කළමනාකරණ වියදම	1,645,340	ගෙවීම් වවුචර්	වන කළමනාකරණ සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා දරන ලද වියදමක් වැරදීමකින් දේපළ පිරිවැය යටතේ ගිණුම්ගත කර ඇති අතර මෙම වරද 2022 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී නිවැරදි කරනු ඇත.	අදාළ වවුචර් විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර වියදම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඇ)	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය	15,906,831	වත්කම් ලේඛනයෙන් ඉවත් කර තිබුණු වත්කම් වලට අදාළව විකුණුම් ඉන්වොයිස්පත්, අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුමැතීන්	මෙම වරද මුද්‍රණ දෝෂයක් හේතුවෙන් සිදු වූවකි. 2022 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී අදාළ නිවැරදි කිරීම් කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළයුතු අතර වෙනස්කම් සඳහා අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් සිදු කර ගත යුතුය.
(ඈ)	පාරිභෝජ්‍ය විද්‍යාත්මක ජීව	3,483,783,882	දැව තක්සේරු වාර්තා, ගස් වලට	ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ දක්වා ඇති පාරිභෝජ්‍ය ජීව	දැව තක්සේරු වාර්තා හා ගස් සංගණන

වත්කම් ධාරක විද්‍යාත්මක වත්කම්	සහ ජීව	අදාළව සංගණන වාර්තා	ක්ෂේත්‍ර විද්‍යාත්මක වත්කම් හා ධාරක ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් වටිනාකම් සැකසී ඇති ආකාරය පරීක්ෂා කර බලා එම වත්කම් භෞතිකව හදුනාගැනීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සිදු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.	වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.	
(ඉ)	ණයගැති ශේෂ	46,610,451	ණයගැති නාම ලේඛනයක්, විකුණුම් ඉන්වොයිස් පත්, අදාළ විකුණුම් ගිවිසුම්	2019.12.31 දිනට පැවැති ණයගැතියන් සම්බන්ධයෙන් ශේෂ සනාථ කිරීම් එවන ලෙස සියලුම ණයගැතියන් වෙත දන්වා යැවූ අතර ඒ සඳහා පිළිතුරු නොලද හෙයින් ආයතනයේ ලෙජර ශේෂ නිවැරදි යැයි සලකා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇත.	ශේෂ සනාථ කර ගැනීමට අවශ්‍ය ලේඛනගත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඊ)	ණයහිමි ශේෂයන් සහ ණයගැති ශේෂ	180,588,942	ශේෂ සනාථන සහ පසුකාලීන ශේෂ නිරවුල් කිරීම් වාර්තා	තේ තැරැව්කරුවන් වෙත ගෙවිය යුතුව තිබූ රු. 16,030,780 ක මුදල සහ අමු දල ගැණුම්කරුවන් වෙතින් ලබා ගෙන තිබූ රු. 11,576,571ක අත්තිකාරම් මුදල 2020 වර්ෂයේදී පියවා ඇති අතර ඉතිරි සියලු ණයහිමි ශේෂයන් 2016 වර්ෂය හා ඊට පෙර සිට ඉදිරියට ගෙන ආ ශේෂයන් වේ. 2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් ණයගැති හා ණයහිමි ශේෂයන්ට අදාළ පසු ශේෂ නිරවුල් කිරීම් පිළිබඳ විස්තර මේ වන විට සකස් කරමින් පවතී.	ණයගැති සහ ණයහිමි ශේෂ සඳහා ශේෂ සනාථන සහ පසුකාලීන ශේෂ නිරවුල් කිරීම් වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(උ)	විශේෂ භාතිකරණය සඳහා වෙන්කිරීම් සහ අඩමාණ ණය වෙන්කිරීම්	49,128,419	වෙන්කිරීම් වලට අදාළ ණයගැති ලේඛනයක්, අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුමැතීන්	මෙම ශේෂයන් 2012 වර්ෂයට පෙර සිට ඉදිරියට රැගෙන ආ ඒවා බැවින් එම වටිනාකම් සැකසී ඇති ආකාරය පිළිබඳව පරීක්ෂා කර බලා 2022 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අදාළ හෙලිදරව් කිරීම් සිදු කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	අවශ්‍ය තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඌ)	අක්‍රීය ශේෂය	1,933,043	ගෙවීම් වවුචර්, අදාළ ගිවිසුම්	මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වගකීම් තුළ ඇතුළත් රු. 1,933,043 ක අක්‍රීය ගිණුම් ශේෂය 2012 වර්ෂයට පෙර සිට ඉදිරියට රැගෙන ආ ශේෂයක් යුතුය.	අවශ්‍ය සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කර අදාළ නිවැරදි කිරීම් නිසි පරිදි සිදුකළ යුතුය.

බැවින් මේ පිළිබඳව පරීක්ෂා අදාළ ගිණුම් ගැලපීම් 2022 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී සිදුකරනු ඇත.

(ඵ) ආපසු ගෙවිය යුතු ටෙන්ඩර් තැන්පතු 6,379,570	අදාළ ටෙන්ඩර් ලිපි ගොනු	මෙම තැන්පතු මුදල 2006 වර්ෂයට පෙර සිට ඉදිරියට රැගෙන ආ ශේෂයකි. දැනට මෙම ශේෂයන් පොත්වලින් ලියා හැරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් 2021/01/25 දින යොමු කර ඇති අතර 2021 දෙසැම්බර් මස පැවති විගණන කමිටු රැස්වීමේදී මේ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට කමිටුවක් පත් කරන ලෙස උපදෙස් ලබා දුන් හෙයින්, ඒ අනුව කටයුතු කිරීමට නියමිතය.	අවශ්‍ය සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කර අදාළ නිවැරදි කිරීම් නිසි පරිදි සිදුකළ යුතුය.
(ඵ) පාරිතෝෂික සඳහා වෙන්කිරීම් 17,665,750	වියදම් වලට අදාළ වඩුවර්	පාරිතෝෂික සඳහා වෙන්කිරීම් ශේෂය ගණනය කිරීමේදී වෙනත් ගනුදෙනු ලෙස අඩුකර ඇති රු.3,140,202 ක් සහ රු.14,525,548 ක මුදල සැකසී ඇති ආකාරය පරීක්ෂා කර අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් 2022 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී සිදුකරනු ඇත.	අවශ්‍ය සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කිරීම සහ අදාළ නිවැරදි කිරීම් නිසි පරිදි සිදුකර ගැනීම කළ යුතුය.
(ඹ) වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ 3,567,597	මුදල් ලැබීම් අදාළ ලදුපත් වලට	2022 වර්ෂයේදී මේ පිළිබඳව පරීක්ෂා කර බලා අදාළ ගිණුම් ගැලපීම් සිදු කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	මෙම ශේෂ සනාථ කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වත්කම් යටතේ දක්වා ඇති රු.169,015,969 ක ණයගැති ශේෂයන්ගෙන්, වර්ෂ 03 ත් 04 ත් අතර ශේෂය රු.1,199,583 ක් හෙවත් සියයට 0.7 ක් වූ අතර, වර්ෂ 05 ක් ඉක්මවා ඇති ශේෂය රු.83,908,608 ක් හෙවත් සියයට 50 ක් ලෙස වූ අතර මෙම ණය ශේෂ අයකර ගැනීම සඳහා සමාලෝචිත	අය නොවන ණයගැතියන් සම්බන්ධව විස්තර සොයා ගැනීම සඳහා මේ වන විට නිලධාරී කමිටුවක් පත්කර ඇති අතර එම විස්තර ලද පසු එම මුදල් අයකර ගැනීම හෝ පොත්වලින් කපා හැරීම සම්බන්ධව නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා තවත් කමිටුවක් පත්කිරීමට තීරණය වී ඇත. එම කමිටු නිර්දේශ සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ පරිදි කටයුතු කරනු ඇත.	මෙම ණය ශේෂ නිරවුල් කර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

වර්ෂයේදී එලදායි ක්‍රියාමාර්ග නොතිබීම මත අයකරගැනීමේ අවිනිශ්චිතතාවයක් පැවතීණි.

- (ආ) 2014 ඔක්තෝබර් 15 දින සංස්ථාව විසින් ගිවිසුමකට එළඹීමකින් තොරව රු.මිලියන 6 ක ණය මුදලක් ඇල්කඩුව වැවිලි සමාගමට ලබා දී තිබුණු අතර, 2015 වර්ෂයේ සිට සමාගම විසින් ණය මුදල ගෙවීම පැහැර හැරීම හේතුවෙන් අයවීමට නියමිත ඉතිරි ශේෂය වන රු.1,916,092 ක මුදල සඳහා අඩමාණ ණය වෙන්කිරීමට සංස්ථාව කටයුතු කර නොතිබුණි.
- 2014.10.15 දින වන විට ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව හා සී/ස ඇල්කඩුව වැවිලි සමාගම යන ආයතන දෙකම එක් සභාපතිවරයෙක් යටතේ පැවති අතර, සභාපතිගේ අනුමැතිය මත රු.මි. 6 ක් ඇල්කඩුව වැවිලි සමාගම වෙත ගෙවන ලදී. එම මුදලින් රු.මි. 4.5 ක් එම වසර තුළදීම පියවන ලද අතර, ඉතිරි රු.මි. 1.5 ක මුදල මේ දක්වා ගෙවා නොමැත. එසේම, 2015 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවේ රියදුරු මහතෙකු සී/ස ඇල්කඩුව වැවිලි සමාගම වෙත අනුයුක්ත කරන ලද අතර ඒ වෙනුවෙන් සී/ස ඇල්කඩුව වැවිලි සමාගම වෙතින් ලැබිය යුතු මුදල රු. 416,092 කි. ඒ අනුව සී/ස ඇල්කඩුව වැවිලි සමාගම වෙතින් ලැබිය යුතු මුදල රු. 1,916,092 වන අතර එම මුදල අයකර ගැනීම සඳහා සහයවන ලෙස රේඛීය අමාත්‍යාංශය වෙතින්ද ඉල්ලීමක් කර ඇත.
- මෙම ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට හා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රමාණවත් වෙන්කිරීම් කිරීමටද සංස්ථාව කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2010 හා 2011 වර්ෂ වලට අදාළව ඕපල්ගල වතුයායේ එකතුව රු.786,379 ක් වූ ටෙන්ඩර් තැන්පතු, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් නිරවුල් නොකිරීම මත සංස්ථාවේ වගකීම් අධි තක්සේරු වීමේ අවදානමක් පැවතීණි.	අංක SLSPP/PL/TB/T-88/2010 සහ අංක SLSPP/PL/TB/T-88/2011 යන ගස් විකිණීමට අදාළ ටෙන්ඩර් සඳහා ලබාගත් මුදල් (ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පතු මුදල්) නැවත ගෙවීමක් සිදු නොකරන ලද්දේ එම ගනුදෙනුකරුවන් සහ සංස්ථාව අතර ඇතිවූ යම් ගැටලුකාරී තත්ත්වයක් හේතුවෙනි. මෙම ගැටලුව විසඳුනු පසු අදාළ ගෙවීම් කටයුතු කිරීමට හෝ එම මුදල් සංස්ථාවේ ආදායමක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	මෙම දිගුකාලීන තැන්පතු ශේෂ නිරවුල් කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2018 මාර්තු 19 දිනැති අංක 01/2018 දරන වත්කම් කළමනාකරණ චක්‍රලේඛයේ 2 (අ) ඡේදය සහ අංක	සංස්ථාව සතු වර්තමානය වන විට භාවිතයට ගත නොහැකි අපහරණය කළ යුතු තත්වයේ පවතින ලොරි රථ 13 ක්,	ආයතනය සතු සියලු වාහන හඳුනා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග මේ වන විට ගෙන ඇති	චක්‍රලේඛ විධිවිධාන අනුව භාවිතයට ගත නොහැකි වාහන අපහරණය

02/2015 2015 ජූලි 10 දිනැති රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 02 ඡේදය

ට්‍රැක්ටර් හා ට්‍රේලර් 25 ක්, කාර් රථ 07 ක්, ජීප් රථ 03 ක් හා ගිලන් රථ 04 ක්, ත්‍රිවිල් රථ 01 ක් හා මෝටර් බයිසිකල් 43 ක් 2021 ජූලි 09 දින වන විටත් අපහරණය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

අතර එම වාර්තා අනුව යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරුවරයෙකුගේ සාමාජිකත්වය දරන කමිටුවක් විසින් අපහරණය කළයුතු වාහන හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සිදු කිරීමට නියමිතය. එම කටයුතු අවසන් වීමෙන් පසු අදාළ වක්‍රලේඛ උපදෙස් අනුව වාහන අපහරණ කටයුතු සිදුකරනු ඇත.

(ආ) 2009 නොවැම්බර් 13 දිනැති අංක 438 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 02 ඡේදය

සංස්ථාව සතු තේ කර්මාන්තශාලා 07 ක් වර්ෂ 5 සිට වර්ෂ 40 කට අධික කාලයක සිට භාවිතයට ගෙන නොතිබුණු අතර, මෙම වසා දමා ඇති කර්මාන්තශාලාවන්හි පවතින ගොඩනැගිලි, යන්ත්‍රසූත්‍ර, මෙවලම් හා උපකරණ එම වසා දමා ඇති කාලපරිච්ඡේදය තුළම උපයෝජනය කළ නොහැකිව ඇතත් එම වත්කම් අපහරණය කිරීමට හෝ සංස්ථාවට වඩා ලාභදායී ආයෝජන ක්‍රියාවකට යෙදවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

සංස්ථාව සතු වසා දමා ඇති කර්මාන්තශාලාවල භාවිතයට නොගන්නා යන්ත්‍රෝපකරණ හඳුනා ගැනීම 2022 වර්ෂය තුළ ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂා කර ඇත.

(ඇ) 2014 පෙබරවාරි 11 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය 5 (2) ඡේදය සහ 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය 5.1.3 වගන්තිය

මුදල් වර්ෂය ආරම්භවීමට දින 15 කට කලින් ඉදිරි මුදල් වර්ෂයේදී ක්‍රියාවට නැංවීමට අපේක්ෂිත වාණිජ ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් ව්‍යාපාරික සැලැස්මක් පිළියෙළ කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කිරීමෙන් පසු රේඛීය අමාත්‍යාංශය , රාජ්‍ය ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව, මහා භාණ්ඩාගාරය සහ විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු නමුත් සංස්ථාව විසින් එවැනි වාර්තාවක් පිළියෙළ කර නොතිබුණි.

2022 වර්ෂය සඳහා යොමුගත ව්‍යාපාරික සැලැස්මක් සකස් කිරීමේ කටයුතු මේ වන විට ආරම්භ කර ඇත. එම ව්‍යාපාරික සැලැස්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් පසුව ඉන් පිටපතක් විගණකාධිපති වෙතද එවීමට කටයුතු කරනු ඇත.

වසා දමා ඇති කර්මාන්තශාලාවන්හි පවතින වත්කම් වඩා ලාභදායී ආයෝජන ක්‍රියාවකට යෙදවීමට හෝ අපහරණය කිරීමට වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

- (ඇ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 5.1.3 වගන්තිය මුදල් වර්ෂය ආරම්භ වීමට දින 15 කට කලින් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙළ කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කිරීමෙන් පසු රේඛීය අමාත්‍යාංශය වන රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සංවර්ධන හා මහනුවර නගර සංවර්ධන, රාජ්‍ය ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව, මහා භාණ්ඩාගාරය සහ විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු නමුත් සංස්ථාව සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙළ කර නොතිබුණි.
- ආයතනයේ සියලුම අංශ ආවරණය වන පරිදි 2022 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස්කිරීමේ කටයුතු මේ වන විට ආරම්භ කර ඇති අතර එම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් පසුව, ඉන් පිටපතක් විගණකාධිපති වෙතද එවීමට කටයුතු කරනු ඇත.
- යොමුගත වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (ඉ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 4.2.3 හා 4.2.6 වගන්ති කාර්ය සාධන වාර්තා/ ප්‍රගති වාර්තා පිළියෙළ කර කාර්තුමය, අර්ධ වාර්ෂික හා වාර්ෂික වශයෙන් ඉදිරිපත්කළ යුතු නමුත් සංස්ථාව එම වාර්තා පිළියෙළ කර නොතිබුණි.
- ආයතනයේ සියලු කාර්යයන් ආවරණය වන පරිදි 2022 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙළ කිරීමෙන් පසුව, ප්‍රගතිය පිළිබඳ වාර්තා සකස් කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.
- යොමුගත වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කාර්ය සාධන වාර්තා පිළියෙළ කළ යුතුය.
- (ඊ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 5.2.5 වගන්තිය වාර්ෂික අයවැය මුදල් වර්ෂය ආරම්භ වීමට දින 15 කට කලින් පිළියෙළ කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කිරීමෙන් පසු රේඛීය අමාත්‍යාංශය වන රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සංවර්ධන හා මහනුවර නගර සංවර්ධන, රාජ්‍ය ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව, මහා භාණ්ඩාගාරය සහ විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු නමුත්, 2019 වර්ෂය වෙනුවෙන් පිළියෙළ කරන ලද ප්‍රාග්ධන අයවැය ලේඛනය 2019 පෙබරවාරි 14 දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර තිබුණු නමුත් විගණනයට ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවේ 2021 පෙබරවාරි 08 වන දින දීය.
- 2021 හා 2022 වර්ෂයන්ට අදාළ අයවැය ලේඛන සකස්කර නියමිත පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇත.
- යොමුගත වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව අයවැය පිළියෙළ කර අනුමත කරවා ගැනීමෙන් පසු නියමිත පාර්ශවයන් වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

- (උ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය මූල්‍ය වර්ෂයක් අවසාන වී දින 60 ක් ඇතුළත අස්ථිත්වයට අදාළ වාර්ෂික ගිණුම් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාවේ ගිණුම් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2020 පෙබරවාරි 25 දින වන අතර, ඒ වන විට ගිණුම් ඉදිරිපත් කළ යුතු කාලය වර්ෂයක් ඉක්ම ගොස් තිබුණි.
- 2020 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නියමිත දිනට විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, 2021 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2022.02.25 දින පැවැති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.
- වාර්ෂික ගිණුම් විගණකාධිපති වෙත නියමිත කාල රාමුව තුළ ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (ඌ) 2015 ජූලි 14 දිනැති අංක 3/2015 දරන රාජ්‍ය මුදල් වකුලේඛය තත්කාර්යය අතුරු අග්‍රිමයක් ලබා ගෙන අදාළ කාර්යය නිම වී දින 10 ක් ඇතුළත එම අතුරු අග්‍රිමය පියවිය යුතු වුවද, 2019 වර්ෂයේදී නිලධාරීන් 14 දෙනෙකු අවස්ථා 50ක දී ලබාගත් එකතුව රු.342,540 ක් වූ අතුරු අග්‍රිම පියවීමට දින 11 සිට දින 321 ක කාල පරාසයක් දක්වා ප්‍රමාද කර තිබුණි.
- 2019 වර්ෂයට අදාළ අතුරු අග්‍රිම පියවීමේදී ප්‍රමාදයන් සිදුව ඇත. එසේ වුවද 2022 වර්ෂය ආරම්භයේ සිට එවැනි ප්‍රමාදයන් අවම කර ගැනීමට හැකි වී ඇත.
- කාර්යයන් නිම වූ විගස වකුලේඛය ප්‍රකාරව අතුරු අග්‍රිම පියවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (එ) 1995 ජූලි 25 දින ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය විසින් නිකුත් කරන ලද අංක එස්ඒඅයි /ඒ /01/34 දරන රජයේ ඉඩම් පැවරීම පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශයේ 9 (ආ) වගන්තිය වසර 5 කට වරක් කලින් නියම කරන ලද බදු මුදලින් සියයට 150 කට අඩු නොවන පරිදි බදුකුලිය ප්‍රතිශෝධනය නොකිරීම සහ රජයේ තක්සේරු වටිනාකමට වඩා අඩු වටිනාකමක් වාර්ෂික බදු කුලී ලෙස සැලකීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට ඕපල්ගල වතුයායේ රුඩ් 01 පර්චස් 39.07 ක් ඩයලෝග් බ්‍රෝඩ්බැන්ඩ් පුද්ගලික සමාගමට සහ හුන්තස්ගිරිය රාජ්‍ය වතුයායේ සහ ගම්මඩුව රාජ්‍ය වතුයායේ ස්වාධීන රූපවාහිනී ආයතනයට බදු පදනමට ලබා දුන් ඉඩම් වලින් රු. 18,482,000 ක බදු මුදලක්ද මාර්ග නඩත්තු මුදල ලෙස ලැබිය යුතු රු.2,484,000ක්ද සංස්ථාවට අහිමි වී තිබුණි.
- ඩයලෝග් බ්‍රෝඩ් බැන්ඩ් පුද්ගලික සමාගම වෙත ඕපල්ගල වතුයායෙන් රුඩ් 01 පර්.39.07 ප්‍රමාණයක් 2000.01.01 දින සිට වසර 30 ක කාලයක් සඳහා බදු දී ඇත. බදු ගිවිසුමේ සඳහන් කොන්දේසි අනුව වසර 5 කට වරක් එම මුදල් ප්‍රමාණයන් 50% කින් වැඩි කර ඇත.
- 2022 වර්ෂයට අදාළ මුදල් මේ වන විට ලබා ගෙන ඇත.
- සංස්ථාවට අයත් ගම්මඩුව වතුයායෙන් රුඩ්.2 පර්.2.87 ක් හා හුන්තස්ගිරිය වතුයායෙන් රුඩ්.2 පර්.2.01 ක් ස්වාධීන රූපවාහිනී ආයතනය වෙත 1996 වර්ෂයේදී බදු දී ඇති අතර මේ සම්බන්ධයෙන් බදු ගිවිසුමක් අත්සන් කර නොමැත. එබැවින් වැවිලි යොමුගත වකුලේඛය ප්‍රකාරව රජයේ තක්සේරු වටිනාකමට අනුව වාර්ෂික බදු කුලිය නියම කිරීම සහ සියයට 150 කට අඩු නොවන පරිදි බදුකුලිය වසර 5 කට වරක් ප්‍රතිශෝධනය කිරීම කළ යුතු අතර නව බදු ගිවිසුම්වලට එළඹීමද හිඟ බදු මුදල් හා මාර්ග නඩත්තු මුදල් අයකර ගැනීමටද කටයුතුකළ යුතුය.

අමාත්‍යාංශයේ සභාය ඇතිව මෙම ගැටලුව නිරාකරණය කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරනු ඇත.

- (ඒ) 2015 මැයි 25 දිනැති අංක 1/2015 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛය
- MM-1 බාණ්ඩයට අයත් නිලධාරීන්හට වාහන දීමනාව හිමි නොවන නමුත් සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී නිලධාරීන් තිදෙනෙකු හට රු. 1,350,000 ක නිල වාහන දීමනා හා රු.224,760 ක ඉන්ධන දීමනා ලබාදී තිබුණි.
- ආයතනයේ MM බාණ්ඩයට අයත් සියලු නිලධාරීන්ගේ ප්‍රවාහන දීමනා හා ඉන්ධන දීමනා මේ වන විට නතර කර ඇත.
- යොමුගත විකර්ලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු අතර වකුලේඛයට පටහැනි ගෙවීම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (ඔ) රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛ අංක 1/2015 හි 3.2.1 වගන්තිය
- සභාපතිගේ මාසික ඉන්ධන දීමනාව ලීටර් 170 ක් වුවද එම සීමාවන් ඉක්මවා වර්ෂය තුළදී ඉන්ධන ලීටර් 679ක් ලබා ගෙන තිබූ නමුත් ඒ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නිර්දේශ සහිතව අදාළ රේඛීය අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.
- කෙටුම්පත් වාර්තාවේ සඳහන් පරිදි ආයතනයේ සභාපති විසින් ලබා ගෙන ඇති අතිරේක ඉන්ධන සඳහා අදාළ අනුමැතීන් ලබාගෙන නොමැත.
- වකුලේඛය ප්‍රකාරව අදාළ රේඛීය අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබා නොගෙන ලබාගත් ඉන්ධනවලට අදාළ වියදම අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු ය.
- (ඔ) 1958 අංක 15 දරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනතේ 15 වන වගන්තිය හා 1980 අංක 46 දරන සේවා නියුක්තිකයින්ගේ භාර අරමුදල් පනතේ ii කොටසේ 16(i) වගන්තිය
- 2006 වර්ෂයේ සිට රු.421,921,940 ක් වූ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දායකය සහ රු. 14,380,082 ක සේවා නියුක්තිකයින්ගේ භාර අරමුදල් දායකය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් දින දක්වා ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර, මේ නිසා 2019 වර්ෂය වන විට සංස්ථාවට එකතුව රු.43,215,912 ක අධිභාර පනවා තිබුණි.
- ආයතනය බොහෝ කලක සිට මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් සේවක අර්ථසාධක දායක මුදල්, සේවා නියුක්තිකයින්ගේ භාර අරමුදලේ දායක මුදල් සහ සේවක පාරිතෝෂික මුදල් නියමිත පරිදි ගෙවීමට නොහැකිවීමෙන් මෙම අධිභාර මුදල් ගෙවීමට සිදුව ඇත. මෙම හිඟ මුදල් පියවීම සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ලැබීමෙන් පසුව අදාළ ගෙවීම් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.
- මෙම හිඟ දායක මුදල් ගෙවීම සඳහා වැඩ පිළිවෙලක් නොපමාව සකස් කළ යුතුය.
- (ක) 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික ගෙවීම් පනතේ ii වන කොටසේ (5) (1) උපවගන්තිය
- සේවකයකු විශ්‍රාම ගිය හෝ මරණයට පත් දින සිට දින 30 ක් ඇතුළත පාරිතෝෂික ගෙවීම් කළ යුතු වුවත් සංස්ථාව විසින් ඒ පරිද්දෙන් පාරිතෝෂික මුදල් නියමිත දිනට නොගෙවීම හේතුවෙන්
- ආයතනය බොහෝ කලක සිට මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් සේවක අර්ථසාධක දායක මුදල්, සේවා නියුක්තිකයින්ගේ භාර අරමුදලේ දායක මුදල්
- හිඟ පාරිතෝෂික නොපමාව ගෙවීමට එලදායී වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කළ යුතුය.

2019 වර්ෂය අවසාන වන විට සහ සේවක පාරිතෝෂික රු.14,525,548 ක අධිභාර මුදල් නියමිත පරිදි පනවා තිබුණි. ගෙවීමට නොහැකිවීමෙන් මෙම අධිභාර මුදල් ගෙවීමට සිදුව ඇත. මෙම හිඟ මුදල් පියවීම සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ලැබීමෙන් පසුව අදාළ ගෙවීම් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

1.8 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දට යටත් රු.32,201,293 ක තේ විකුණුම් අදායමක් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ගණනයේදී සැලකිල්ලට නොගැනීම හේතුවෙන් රු.644,025 කින් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු වියදම් අඩුවී තිබුණි.	ආයතනය කාලයක සිට මුහුණ දෙන මූල්‍යමය ගැටලු හේතුවෙන් තේ විකුණුම් ආදායම් මත ගෙවිය යුතු ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු මුදල් නිරවුල් කිරීමට නොහැකි වී ඇත.	ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දට යටත් සියලු අදායම් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ගණනයේදී සැලකිල්ලට ගත යුතුය.
(ආ) බද්දට යටත් පිරිවැටුම රු.මි. 3 ඉක්මවන සෑම ආයතනයක්ම 2009 අංක 09 දරන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනතේ 02 හා 03 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව බද්ද සඳහා ස්වේච්ඡාවෙන් ලියාපදිංචි විය යුතු වුවත් සංස්ථාව එසේ කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ආයතනය බොහෝ කලක සිට මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් ආයතනය විසින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවිය යුතුව තිබූ බදු පිළිබඳව අවධානයක් යොමු වී නොමැත. එබැවින් මේ පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කර ඒ සම්බන්ධව ලැබෙන උපදෙස් පරිදි ඉදිරි කටයුතු සිදු කරනු ඇත.	ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනත ප්‍රකාරව ලියාපදිංචි වීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.
(ඇ) ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනතේ 2 (ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව වෙනත් ආදායම් ශීර්ෂ යටතේ ලබන ආදායම්, බද්දට යටත් විය යුතු නමුත් රු. 106,974,735 ක වෙනත් ආදායම් සම්පූර්ණයෙන්ම ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ගණනය සඳහා සැලකිල්ලට නොගැනීමෙන් රු.2,139,494 ක බදු ගෙවීම් පැහැර හැර තිබුණි.	ආයතනය බොහෝ කලක සිට මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් ආයතනය විසින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවිය යුතුව තිබූ බදු පිළිබඳව අවධානයක් යොමු වී නොමැත. එබැවින් මේ පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කර ඒ සම්බන්ධව ලැබෙන උපදෙස් පරිදි ඉදිරි කටයුතු සිදු කරනු ඇත.	ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පනතට ප්‍රකාරව වෙනත් ආදායම් ශීර්ෂ යටතේ ලබන ආදායම් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ගණනය කිරීමේ දී සැලකිල්ලට ගත යුතුය.
(ඈ) 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් බදු (සංශෝධිත) පනතේ 113 වගන්තිය ප්‍රකාරව පුද්ගලයෙකු හෝ හවුල් ව්‍යාපාරයක් ස්වයං තක්සේරු පදනම මත කාර්තුවක් අවසානයේ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට පිළිවෙලින් අගෝස්තු 15, නොවැම්බර් 15, පෙබරවාරි 15 හා ඊළඟ වර්ෂයේ මැයි 15 යන දින හෝ ඊට පෙර ද ඉතිරි බදු මුදලක්	ආයතනය බොහෝ කලක සිට මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් ආයතනය විසින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවිය යුතුව තිබූ බදු පිළිබඳව අවධානයක් යොමු වී නොමැත. එබැවින් මේ පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කර ඒ සම්බන්ධව ලැබෙන උපදෙස් පරිදි	ආදායම් බදු (සංශෝධිත) පනත ප්‍රකාරව ආදායම් බදු ගණනය කිරීම ගිණුම්ගත කිරීම හා අදාළ වාර්තා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කළ

වෙනොත් එය ඊළඟ වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් 30 දින හෝ ඊට පෙර ගෙවිය යුතු නමුත් සංස්ථාව 2019/2020 තක්සේරුවට අදාළ ආදායම් බදු 2021 අප්‍රේල් 22 දින වන විටත් ගෙවා නොමැති අතර ආදායම් බදු වගකීමද ගණනය කර නොතිබුණි.

ඉදිරි කටයුතු සිදු කරනු ඇත.

යුතුය.

- (ඉ) 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් බදු (සංශෝධිත) පනතේ 106 වගන්තිය ප්‍රාකාරව ආදායම් බදු වාර්තාව ඊළඟ වර්ෂයේ නොවැම්බර් 30 හෝ ඊට පෙර දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට භාර දිය යුතු නමුත් සංස්ථාව 2019/2020 තක්සේරු වර්ෂයට අදාළ ආදායම් බදු වාර්තාව 2021 අප්‍රේල් 22 දින වන විටත් දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවට භාර දී නොතිබුණි. ආයතනය බොහෝ කලක සිට මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් ආයතනය විසින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවිය යුතුව තිබූ බදු පිළිබඳව අවධානයක් යොමු වී නොමැත. එබැවින් මේ පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කර ඒ සම්බන්ධව ලැබෙන උපදෙස් පරිදි ඉදිරි කටයුතු සිදු කරනු ඇත. ආදායම් බදු (සංශෝධිත) පනත ප්‍රකාරව ආදායම් බදු වාර්තා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කළ යුතුය.
- (ඊ) 2006 අංක 13 දරන ආර්ථික සේවා ගාස්තු පනතේ 02 සහ 06 වන වගන්තිය ප්‍රාකාරව කාර්තුවක ආදායම රු.මිලියන 10 ඉක්මවන සෑම ආයතනයක්ම බද්දට යටත් විය යුතු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව සංස්ථාව රු.1,339,832ක ආර්ථික සේවා ගාස්තු ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර කාර්තුවක් අවසන් වී එළඹෙන මාසයේ 20 වන දින හෝ ඊට පෙර ආර්ථික සේවා ගාස්තු ගෙවිය යුතු වුවත් සංස්ථාව 2012 වර්ෂයේ සිට 2019 මූල්‍ය වර්ෂය දක්වා වාර්තා භාර දීම හෝ ගාස්තු ගෙවීමක් සිදු කොට නොතිබුණි. ආයතනය බොහෝ කලක සිට මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් ආයතනය විසින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවිය යුතුව තිබූ බදු පිළිබඳව අවධානයක් යොමු වී නොමැත. එබැවින් මේ පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කර ඒ සම්බන්ධව ලැබෙන උපදෙස් පරිදි ඉදිරි කටයුතු සිදු කරනු ඇත. ආර්ථික සේවා ගාස්තු පනතට ප්‍රකාරව වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට සහ ගෙවීම් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.329,884,391 ක පාඩුවක් වූ අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ පාඩුව රු.147,798,507 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.182,085,884 ක පාඩුවේ වැඩිවීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පාඩුව වැඩිවීමට ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ අමු තේ දල සහ රබර් අලෙවි ආදායම පිළිවෙලින් රු.84,126,292කින් සහ රු.1,221,536 කින් අඩු වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 04 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2015 වර්ෂයේ දායකත්වය රු.213,603,074 ක් වූ අතර, 2016 වර්ෂයවන විට එය රු.256,171,541 කි. එනම් සියයට 20 ක වර්ධනයක් ලබා තිබුණි. 2017 වර්ෂයේදී නිම් තේ සහ අමු තේ දල අලෙවි ආදායම ඉහළ යාම නිසා දායකත්වය සියයට 96 කින් එනම් රු.502,277,402ක් දක්වා වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර 2018 වර්ෂයේ අමු තේ දල සහ රබර් ආදායම පහත බැසීම නිසා දායකත්වය සියයට 14 කින් එනම් රු.430,855,881 ක් දක්වා අඩු වී තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ අමු තේ දල සහ රබර් ආදායම පහත බැසීම නිසා දායකත්වය සියයට 26 කින් එනම් රු.317,764,114 ක් දක්වා අඩු වී තිබුණි.

රු.712,500 ක පාඩුවක් ද, උපබදු පදනමට ලබා දීමෙන් ලැබිය යුතු රු.427,500 ක මුදලක්ද අහිමි වී තිබුණි.

(ඇ) 1996 වසරේ සිට ස්වාධීන රුපවාහිනිය වෙත ලබාදී ඇති හුන්තස්ගිරිය රාජ්‍ය වතුයායේ රු.ඩී.02 පර්වස් 01ක භූමිය සහ ගම්මඩුව රාජ්‍ය වතුයායේ රු.ඩී.02 පර්වස් 2.87 ක් සඳහා ගිවිසුම් ඇතිකරගෙන නොතිබුණි.

ස්වාධීන රුපවාහිනිය ආයතනය වෙත 1996 වර්ෂයේදී බදු දී ඇති මෙම භූමිය සම්බන්ධයෙන් බදු ගිවිසුමක් අත්සන් කර නොමැත. එම ආයතනය බදු ගිවිසුමක් අත්සන් කර ගැනීම සඳහා එකඟ කර ගැනීම වෙනුවෙන් එම ආයතනය වෙත 2020.12.23 හා 2021.10.22 දිනැතිව ලිපි යවා ඇති අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් මේ දක්වා යහපත් ප්‍රතිචාරයක් ලැබී නොමැත. එබැවින් වැවිලි අමාත්‍යාංශයේ සහය ඇතිව මෙම ගැටලුව නිරාකරණය කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරනු ඇත.

(ඈ) ගමන්වාරය අවසානයේදී ගමන්ගත් නිලධාරීන් වාහන ධාවන සටහන් අත්සන් තබා නොතිබුණු අතර දෛනික ධාවන සටහන තුළ දෛනිකව ඉන්ධන තුළනය කළ යුතු වුවත් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද වාහන 04 ට අදාළ ධාවන සටහන් තුළ දෛනිකව ඉන්ධන තුළනයක් සිදු කර නොතිබුණි.

මෙම තත්වයන් වලක්වා ගැනීම සඳහා කටයුතු කරන ලෙස රියදුරු මහතන් කැඳවා අවවාද කරන ලදී. සංස්ථාව විසින් භාවිතා කරනු ලබන බොහෝ වාහන වසර 35 ක් පමණ පැරණි ඒවා වන අතර එම වාහනවල මයිලෝමීටර නිසි පරිදි ක්‍රියා නොකරයි. එබැවින් එම වාහනවල මයිලෝමීටර නිසි පරිදි අලුත්වැඩියා කර ඒ අනුව ඉන්ධන තුළනය කිරීම සිදු කරන ලෙස සියලුම රියදුරු මහතන් දැනුවත් කර ඇති අතර, මෙම කාර්යයන් නිසි ලෙස සිදුවේද යන්න පිළිබඳ ව ප්‍රවාහන අංශයේ නිලධාරී විසින් අධීක්ෂණය කරනු ඇත.

වාහන ධාවන සටහන් අදාළ නිලධාරියා ලවා අත්සන් කරගැනීමට සහ ඉන්ධන තුළනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ දත්තයන්ට අනුව, 2019 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ හෙක්ටයාරයක සම්මත වාර්ෂික නිම් නේ ඵලදාව කි.ග්‍රෑ.මී 1482 ක් වුවද, සංස්ථාව විසින් පාලනය කරනු ලබන වතු 13 හි එම ඵලදාව කි.ග්‍රෑ.මී 174 ත් 727ත් අතර ඉතා පහළ පරාසයක පැවතුණි.

වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ දත්තයන්ට අනුව 2017 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ හෙක්ටයාරයක සම්මත නිම් නේ ඵලදාව කි.ග්‍රෑ.1595 බව කෙටුම්පත් වාර්තාවේ දක්වා තිබුණද, එම අමාත්‍යාංශයේ සංඛ්‍යා ලේඛන අනුව 2019 වර්ෂයට අදාළ සංස්ථා අංශයේ (Corporate Sector) හෙක්ටයාරයක සම්මත නිම් නේ ඵලදාව කි.ග්‍රෑ 1018 ක් බව දන්වා සිටින්නෙමු. එසේ වුවද 2019 වර්ෂයේ සංස්ථාවට අයත් වතුවල නිම් නේ ඵලදාව කි.ග්‍රෑ. 174-727 ත් අතර පරාසයක පැවතුණි.

සංස්ථාවට අයත් වතුවල ඵලදාව ක්ෂේත්‍රයේ සම්මත සාමාන්‍ය ඵලදාවට සමගාමීව පවත්වා ගැනීමට පියවර ගත යුතු ය.

- (ආ) සංස්ථාව සතුව හෙක්ටයාර 4222 ක තේ වගාවක් පවතින නමුත් ඒ අතරින් හෙක්ටයාර 2883 ක් වර්ෂ 100 කට වඩා පැරණි තේ වගාවක් වන අතර හෙක්ටයාර 135 ක පමණක් නැවත තේ වගාව සඳහා යොමු වී තිබුණි.
- කෙටුම්පත් වාර්තාවේ වර්ෂ 100 කට වඩා පැරණි තේ වගාව හෙක්ටයාර 4086 ක් ලෙස දක්වා තිබුණද ආයතනයේ ලිපිගොණු අනුව එම ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 2883.31 ක් බව දන්වා සිටින්නෙමු. ආයතනය මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් පැරණි තේ වගාව ඉවත් කර නැවත වගාවන් ආරම්භ කිරීමට නොහැකි වී ඇත. කෙසේ වුවත් 2022 වර්ෂයේදී මහා භාණ්ඩාගාරයේ අරමුදල් යටතේ හෙක්ටයාර 180ක තේ නැවත වගාවන් ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු මේ වන විට සිදු කරමින් පවතී.
- ඉතා පැරණි වගාවන් ඉවත් කර ඵලදාව වැඩි නැවත වගාවට යොමු වීමට කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.
- (ඇ) සංස්ථාවේ වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තා අනුව 2017 සිට 2018 වර්ෂය වන විට සංස්ථාව විසින් පාලනය කරනු ලබන වතු 13 න් වතු 11 ක තේ දල නිෂ්පාදනය ඉහළ යන විට අලකොල්ල, ගල්පිල්ල, ගෝමර, හුන්තස්ගිරිය හා කැලැබොක්ක යන වතු පහේ දල නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් සියයට 1 කින් හා සියයට 9 ක පරාසයකින් අඩු වී තිබුණු අතර 2018 - 2019 කාලයේදී සංස්ථාව සතු සියලුම වතුයායන්හි නිෂ්පාදනය සියයට 2 සිට සියයට 33 පරාසයකින් පහළ ගොස් තිබුණි. සමස්ත නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් 170,627 ක් එනම් සියයට 11.58 කින් පහළ ගොස් තිබුණි.
- 2017 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2018 වර්ෂයේදී අලකොල, ගල්පිල්ල, ගෝමර, හුන්තස්ගිරිය හා කැලැබොක්ක යන වතුවල තේ දල නිෂ්පාදනය අඩුවීමක් සිදුවී ඇති බව පිළිගන්නෙමු. එසේ වුවද 2018, වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2020 වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ සමස්ත නිෂ්පාදනය 11% කින්ද, 2021 වර්ෂයේදී 14% කින්ද ඉහළ ගොස් ඇත.
- සංස්ථාව සතු වතුයායන්හි තේ දල ඵලදාව ඉහළ නංවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (ඈ) බාහිර වැවිලිකරුවන්ට ලබා දී තිබුණු හෙක්ටයාර් 1391 කින් නිෂ්පාදනය කර තිබුණු සමස්ත නිෂ්පාදනය 2018 වර්ෂයේදී කිලෝග්‍රෑම් 102,507 වූ අතර එය 2019 වර්ෂයේදී කිලෝග්‍රෑම් 99,850 වූ අතර වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය මගින් ඉදිරිපත් කර තිබුණු තේ කර්මාන්තයේ දත්තයන්ට අනුව උක්ත භූමි ප්‍රමාණයේ වාර්ෂික සම්මත නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් 2,061,462 ක් වුවත් බාහිර වැවිලිකරුවන් විසින් නිෂ්පාදනය කර තිබුණේ සමස්ත ඵලදාවෙන් සියයට 5 ක ප්‍රමාණයක් වීම මතභේදාත්මක කරුණක් ලෙස නිරීක්ෂණය කෙරේ.
- 2019 වර්ෂය අවසන් වනවිට බාහිර වැවිලිකරුවන්හට ලබා දී තිබූ තේ ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 1391 කි. 2018 වර්ෂයේ බාහිර වැවිලිකරුවන්ගේ තේ දළ වලට අදාළ නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ. 102,507 ක් වන අතර 2019 වර්ෂයේදී එම ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ. 99,850 බව පිළිගන්නෙමු. (වැවිලි අමාත්‍යාංශ සංඛ්‍යා ලේඛණ අනුව සංස්ථා අංශයේ හෙක්ටයාරක නිෂ්පාදනය 2018 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2020 වර්ෂයේදී 54% කින්ද, 2021 වර්ෂයේදී 66% කින්ද ඉහළ ගොස් ඇත.
- තේ කර්මාන්තයේ වාර්ෂික සම්මත නිෂ්පාදනය හා ලභාවීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතු අතර ඵලදාව අඩුවීමට හේතු නොපමාව විමර්ශනය කළ යුතුය.

- (ඉ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2018/2019 වර්ෂයට අදාළව නිකුත්කර තිබුණු දත්තයන්ට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කිලෝග්‍රෑම් එකක සාමාන්‍ය නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.484 ක් විය යුතු වුවත් සංස්ථාව පාලනය කරනු ලබන වතු 11 ක තේ කිලෝග්‍රෑම් එකක නිෂ්පාදන පිරිවැය රු. 416 – 783 ක පරාසයක පැවතුණි. තවද අයවැය වාර්තාවන්ට අනුව තේ කිලෝග්‍රෑම් එකක ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.461 වන අතර සත්‍ය නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.605 ක්ව තිබුණි.
- වාර්තාවේ සඳහන් දත්තයන් නිවැරදිය.
- නිෂ්පාදන පිරිවැය අවම කරගැනීම තුලින් විකුණුම් දායකය ඉහළ නංවා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.
- (ඊ) තේ අපනයන සංගමය විසින් 2019 වර්ෂයට අදාළව අන්තර්ජාලය වෙත නිකුත්කර තිබුණු දත්තයන්ට අනුව තේ කිලෝග්‍රෑම් එකක සම්මත සාමාන්‍ය විකුණුම් වටිනාකම රු.550 ක් විය යුතු වුවත් සංස්ථාවේ එම අගය රු.340 ත් රු.415 ත් අතර පහළ පරාසයක පැවතුණි.
- වාර්තාවේ සඳහන් දත්තයන් නිවැරදිය.
- විකුණුම් මිල ඉහළ නංවා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.
- (උ) සංස්ථාවේ වතුයායන් 13 කට අදාළව සම්පූර්ණ භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 11,132 ක් වුවද, ඉන් තේ සඳහා හෙක්ටයාර් 4,223 ක් සහ රබර් සඳහා හෙක්ටයාර් 2577 ක් යොදාගෙන තිබුණි. ඉතිරි ඉඩම් හෙක්ටයාර් 4332 එනම් සියයට 39 ක් කිසිදු ආදායමක් ඉපයීමට දායක කර නොගෙන නිෂ්කාර්යව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.
- සංස්ථාවේ වතුයායන් 13 කට අදාළ සම්පූර්ණ භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 11,132 කි. එයින් හෙක්ටයාර් 4,223 ක තේ වගාව පවතින අතර රබර් හා අනිකුත් වගාවන් සඳහා වෙන්වී ඇති ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 2,577 කි. ඉතිරි ප්‍රමාණය වන හෙක්ටයාර් 4,332 ක භූමි ප්‍රමාණයෙන් වැඩි ප්‍රතිශතයක් පිහිටා ඇත්තේ නකල්ස් රක්ෂිත කලාපයේ වන අතර, ඉතිරි භූමි ප්‍රමාණය මාර්ග, ගොඩනැගිලි හා ගල් පර්වත සහිත භූමියකි.
- සංස්ථාවට අයත් ඉඩම් ඵලදායී කාර්යන් සඳහා උපයෝජනය කිරීමට පියවර ගත යුතු ය.
- (ඌ) සංස්ථාවේ තේ නිෂ්පාදන භූමි ප්‍රමාණය වන හෙක්ටයාර් 4233 ක් මගින් වාර්ෂිකව නිෂ්පාදනය කළ යුතු සම්මත නිම් තේ ප්‍රමාණය කිලෝග්‍රෑම් 6,273,306 විය යුතු වුවත් සංස්ථාව විසින් නිෂ්පාදනය කර තිබුණු නිම් තේ ප්‍රමාණය කිලෝග්‍රෑම් 1,402,979 කි. එනම් සම්මත ඵලදාවෙන් සියයට 22 ක් තරම් ඉතා අසතුටුදායක ඵලදාවක් විය.
- වැවිලි අමාත්‍යාංශයේ සංඛ්‍යා ලේඛන අනුව සංස්ථා අංශයේ 2019 වර්ෂයට අදාළ සම්මත නිම් තේ ඵලදාව හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ.1,018 කි. ඒ අනුව 2019 වර්ෂයට අදාළ සම්මත නිම් තේ නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ 4,309,194 ක් වන අතර සංස්ථාවේ සත්‍ය නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ. 1,402,979 කි. එම ප්‍රමාණය ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත්විට සම්මත නිෂ්පාදනයෙන් 32.63% කි.
- සංස්ථාවට අයත් වතුයායන් මගින් අවම වශයෙන් සම්මත සාමාන්‍ය ඵලදාවක් හෝ ලබා ගැනීමට කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.
- 2020 සහ 2021 වර්ෂවලට අදාළ තේ ඉඩම් භූමි ප්‍රමාණය පිලිවෙලින් හෙක්ටයාර් 4,189ක් හා 4,199 කි. වැවිලි අමාත්‍යාංශයේ සංඛ්‍යා ලේඛණවලට

අනුව 2019 වර්ෂයට අදාළ සංස්ථා අංශයේ සම්මත නිමි තේ ඵලදාව කි.ග්‍රෑ 1,018 ක් වන අතර ඒ අනුව 2020 හා 2021 වර්ෂවලට අදාළ සංස්ථාවේ සම්මත නිමි තේ නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් කි.ග්‍රෑ 4,264,402 ක් හා 4,274,582 කි. සංස්ථාවේ 2020 හා 2021 වර්ෂවලට අදාළ නිමි තේ නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් කි.ග්‍රෑ. 1,742,360 ක් හා කි.ග්‍රෑ 1,803,226 වන අතර ඒ අනුව 2020 හා 2021 වර්ෂවලදී සංස්ථාවේ සමස්ථ නිමි තේ නිෂ්පාදනය සම්මත නිමි තේ නිෂ්පාදනයෙන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස පිළිවෙලින් 40.86% හා 42.18% ක් දක්වා ඉහළ නංවා ගැනීමට හැකි වී ඇත.

(ඵ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා එක් එක් වතුයායන් වෙත ලබා දී තිබුණු නිෂ්පාදන ඉලක්ක අතුරින් ගෝමර හා ගල්පිල්ල වතුයායන් හැර ඉතිරි සියලුම වතුයායන්වල කාර්යසාධනය සියයට 75ට වඩා අඩු මට්ටමක පැවති අතර හෙයාර්පාර්ක් හා වෛයිතලාව යන වතුයායන් සියයට 45 ට වඩා අඩු කාර්යසාධනයක් පෙන්නුම් කොට තිබුණි. අනිකුත් වතුයායන් නවය සියයට 50 ත් සියයට 68 ත් අතර අඩු කාර්යසාධන මට්ටමක පැවතුණි.

වාර්තාවේ සඳහන් දත්තයන් නිවැරදිය.

නිෂ්පාදන ඉලක්ක සඳහා සැලසුම් සකස් කර එම ඉලක්කයන්ට ලඟා වීමට කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.

(ඵ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ පොහොර මිලදී ගැනීම සඳහා අයවැයෙන් රු.මිලියන 60 ක් වෙන්කර තිබුණු නමුත් සත්‍ය වශයෙන් රු.මිලි.3.56 ක් පමණක් වැය කර තිබුණි. එය අයවැයගත ප්‍රමාණයෙන් සියයට 6 ක් පමණක් විය.

2019 වර්ෂය සඳහා අපේක්ෂිත පරිදි ආදායම් නොලැබීම හේතුවෙන් පොහොර මිලදී ගැනීම් ප්‍රමාණවත් පරිදි සිදුකිරීමට නොහැකිවී ඇත.

තාත්වික අයවැය සකස් කිරීමට හා අයවැයගත ඉලක්කයන් සාක්ෂාත් කරගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඹ) 2013 වර්ෂයේ රු.852,397ක්ව පැවති ලාභය 2014 වර්ෂයේදී රු.3,177,798 ක අලාභයක් දක්වා පරිවර්තනය වී තිබුණු අතර 2019 වර්ෂයේදී එම අලාභය රු.7,817,916 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි.

බොහෝ කලක සිට ආයතනයේ ආදායම් ප්‍රමාණවත් පරිදි නොලැබීම නිසා මෙවැනි තත්ත්වයක් පැන නැගී ඇත.

ආදායම් වර්ධනය කිරීමට හා වියදම් අවම කිරීමට අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

(ඹ) කර්මාන්තයේ සම්මතයන්ට අනුව වලභන්දුව වතුයායේ හෙක්ටයාර් 65 ක භූමි ප්‍රමාණයක පැවතිය යුතු සාමාන්‍ය රබර් පැළ සංඛ්‍යාව 32,500 ක් වුවත් පැවති රබර් පැළ සංඛ්‍යාව 18,634 කි. එය තිබිය යුතු ප්‍රමාණයෙන් සියයට 57 ක් වන අතර

ශ්‍රී ලංකා රබර් පර්යේෂණ ආයතනයේ දත්ත අනුව හෙක්ටයාරයකට සම්මත රබර් පැළ සංඛ්‍යාව 516 ක් වන අතර අසාර්ථක වන පැළ සංඛ්‍යාවද සැලකිල්ලට ගත්විට හෙක්ටයාරයකට පවතින රබර් ගස් ගණන 300-500 අතර ප්‍රමාණයක් වේ. කෙසේ වෙතත් සංස්ථාව

කර්මාන්තයේ සම්මතයන්ට අනුව ප්‍රමාණවත් පරිදි රබර් පැළ සංඛ්‍යාවක් සහ රබර් නිෂ්පාදනයක් පවත්වා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

2019 වර්ෂය තුළ හෙක්ටයාරයක මුහුණ දී ඇති මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් සාමාන්‍ය රබර් නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් 667ක් වුවත් වලහන්දුව වතුයායේ හෙක්ටයාරයක සාමාන්‍ය රබර් නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් 432 කි. එනම් සියයට 65 ක තරම් පහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.

3.3 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.1 (ආ) ප්‍රකාරව අවම වශයෙන් වසර තුනක කාලයක් සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ඇතුළත් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ආයතනය වසර ගණනක සිට මුහුණ දී තිබෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් ඉදිරි වසර 03 ක් සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කිරීමට අපහසුවී ඇත.	ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර අදාළ පාර්ශවයන් වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) මිල ගණන් කැඳවීමකින් තොරව සභාපතිවරයාගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා රු.890,680 ක මුදලක් ගෙවා 2019 පෙබරවාරි 23 දින සිට සිට 2019 දෙසැම්බර් 06 දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වාහනයක් ලබාගෙන තිබුණි.	2019 වර්ෂයේදී එවකට සිටි සභාපති වෙනුවෙන් වාහනයක් කුලියට ගැනීමේදී මිල ගණන් කැඳවීමක් සිදු කර ඇති අතර, ඒ අනුව ප්‍රසම්පාදන කමිටු තීරණ මත අදාළ සැපයුම්කරු තෝරා ගෙන ඇත. එසේ වුවද අදාළ ප්‍රසම්පාදන ලිපිගොනුව නිසි අයුරින් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.	සියලු මිලදී ගැනීම් රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය ප්‍රකාරව සිදු කළ යුතු අතර ලිපි ගොනු නඩත්තුව විධිමත්කළ යුතුය.
(ඇ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 7.12.2 (අ) ප්‍රකාරව ලංසු එකක් පමණක් ලැබුණහොත් වෙළඳපළ වටිනාකම් සමඟ සසඳා ලංසු මිල සාධාරණ නම්, එම ලංසුව වලංගු බවට සලකනු ලැබිය හැකි බව දක්වා තිබුණද, සංස්ථාවේ රසායනික ද්‍රව්‍ය ලීටර 120ක් මිලදී ගැනීම සඳහා එක් සැපයුම්කරුවකු පමණක් රු.207,000 ක ලංසු ඉදිරිපත් කර ඇති අවස්ථාවක වෙළඳපොළ වටිනාකම් සමඟ එම මිල සැසඳීමකින් තොරව එම සැපයුම්කරු තෝරාගෙන තිබුණි.	2019 වර්ෂයේ වතුයායන් සඳහා වල්නාශක රසායන පොහොර (Hexaconzole) ලීටර් 120 ක් මිලදී ගැනීම සඳහා ආයතන 03 කින් මිල කැඳවූ අතර හේලිස් ආයතනය පමණක් මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. අනෙක් ආයතන දෙක ඔවුන් සතුව තොග නොමැති බව දන්වා ඇත. හේලිස් ආයතනය වෙතින් ලබා දී තිබූ මිල රු.207,000 වන අතර එම මිල ගණන් සාමාන්‍ය වෙළඳපළ මිල ගණන් සමඟ සැසඳීමෙන් පසුව සැපයුම්කරු තෝරා ගෙන ඇති අතර එසේ වුවද ඒ පිළිබඳ විස්තර ගොනුවල සටහන් කර නැත.	වෙළඳපොළ වටිනාකම් සමඟ මිල ගණන් සැසඳීමකින් පසුව සැපයුම්කරු තෝරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු අතර ලිපි ගොනු නඩත්තුව විධිමත්කළ යුතුය.
(ඈ) 2017 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂකවරයා සඳහා ලබාගෙන ඇති වාහන 03 ක් සඳහා රු.2,740,890 ක මුදලක් කුලිය ලෙස ගෙවා තිබුණු අතර එහි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේදී සැපයුම්කරුවන් තෝරා ගැනීමේදී ලියාපදිංචි සැපයුම්කරුවන්ගෙන් හෝ ප්‍රසම්පාදන	මෙම සිදුවීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ නිලධාරීන් වෙතින් නිදහසට කරුණු විමසීමක් සිදු කර ඇති අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් එම නිලධාරීන් විසින් දෙනු ලබන පිළිතුරු අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ උපදෙස් පරිදි ඉදිරි කටයුතු සිදු කරනු ලබන බව දන්වා සිටින්නෙමු.	පරීක්ෂණයක් සිදුකර ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ උල්ලංඝනය කළ පාර්ශව වලට එරෙහිව විනය පියවර ගත යුතුය.

මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 3.4.4 මාර්ගෝපදේශය පරිදි විනිවිදභාවයකින් යුතුව සැපයුම්කරුවන් තෝරා නොගැනීම, ලංසු ලේඛනයක් පිළියෙළකර නොතිබීම, සැපයුම්කරු වෙත 3.4.2 (අ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශය පරිදි අදාළ සේවා ලබාගැනීමේදී තිබිය යුතු කොන්දේසි පිළිබඳව කිසිදු සඳහනක් කර නොතිබීම, මිල ගණන් කැඳවීමේ ලිපි ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් හෝ 6.3.1 (අ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශය පරිදි වෙනත් පිළිගත හැකි මාර්ගයකින් යොමුකර නොතිබීම, ආයතන හෝ පුද්ගලයින්ගෙන් ලැබුණු මිල ගණන් ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් එවා නොතිබීම, 6.3 (අ) ප්‍රකාරව මුද්‍රා තබන ලද ටෙන්ඩර් පෙට්ටියකට බහාලීම් සිදුකර නොතිබීම, 6.3.3. පරිදි ලංසු ප්‍රසිද්ධියේ විවෘත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබීම හා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව ලෙස ප්‍රසම්පාදන කමිටුව කටයුතු කර තිබීම සිදුකර තිබුණි. KH 1932 වාහනය කුලියට ගැනීමේදී තෝරාගත් ලංසුකරු ඉදිරිපත් කළ මිල ගණන් හැර සෙසු මිල ගණන් දෙකම ව්‍යාජ මිල ගණන් බවද විගණනයට තහවුරු වී තිබුණි. එසේම මෙම මිල ගණන්වල දක්වා ඇති වාහන අංක පරීක්ෂා කිරීමේදී එම අංක සහිත වාහන මෙම මිල ගණන් ඉදිරිපත් කළ පුද්ගලයන්ට නොව වෙනත් පුද්ගලයින් හා ආයතන වලට අයිති වාහන බව අනාවරණය විය.

- (ඉ) සංස්ථාවේ ස්ථාවර වත්කම් තක්සේරු කිරීම සඳහා ජාතික තරගකාරී ලංසු ක්‍රමය අනුගමනය කර තිබූ අතර ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.2.2 ප්‍රකාරව ලංසු කැඳවීමේ අවම කාල සීමාව දින 21 ක් වුවද, කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට දින 14 ක කාලයක් පමණක් ලබා දී තිබුණු අතර , තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු රැස්වීම සඳහා නිලධාරීන් තිදෙනෙකු සහභාගී වී ඇති නමුත් එම නිලධාරීන් තිදෙනාගෙන් එක් නිලධාරියෙකු අත්සන් කළ දිනයක් දක්වා නොමැති අතර තෝරාගත් තක්සේරුකරු ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.3.11 ප්‍රකාරව ලංසු සුරක්ෂණ ඉදිරිපත් කර 2019 වර්ෂයේ සංස්ථාවේ ස්ථාවර වත්කම් තක්සේරු කිරීමට අදාළ මූලික ප්‍රසම්පාදන කටයුතුවලදී අඩුපාඩුවක් සිදු වී ඇති බව පිළිගන්නෙමු. එසේ වුවද අරමුදල් සම්පාදනය කර ගැනීමේ ගැටලුවක් නිසා මෙම කාර්යය අතරමග අත්හිටුවන ලදී.
- ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ විධිවිධාන ප්‍රකාරව පිළිවෙලින් ලංසු කැඳවීමේ ප්‍රමාණවත් කාලයක් ලබාදීම, ලංසු සුරක්ෂණ ලබාගැනීම සහ ගිවිසුමකට එළඹීමට කටයුතු කිරීම කළ යුතු ය.

නොතිබුණි. තවද ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.9.1 (ආ) ප්‍රකාරව දෙපාර්ශවය අතර කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමකට ද එළඹ නොතිබුණි.

(ඊ) කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ඉඩම් කැබලි කිරීමට ලංසු කැඳවීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.2.2 ප්‍රකාරව ජාතික තරගකාරී ලංසු ක්‍රමයේ ලංසු කැඳවීමේ අවම කාල සීමාව දින 21 ක් වුවද, ඒ සඳහා ලංසු ඉදිරිපත් කිරීමට දින 07 ක කාලයක් පමණක් ලබා දී තිබුණු අතර, ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.3.11 (අ) ප්‍රකාරව ලංසුකරුවන් විසින් ලංසු සුරක්ෂණයක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු බවත් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.9.1 (ආ) ප්‍රකාරව දෙපාර්ශවය අතර කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබූ බවත් නිරීක්ෂණය විය. තවද තෝරාගත් ලංසුකරු විසින් අදාළ මැණුම් කටයුතු අවසන්ව ඇති බව දක්වා එකඟ වූ මුදල ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලා ඇති නමුත් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.12.4 අනුව සේවා සම්බන්ධයෙන් කොන්ත්‍රාත්තුවේ සලසා ඇති ප්‍රතිපාදන වලට අනුකූලව සේවා ඉටුකර ඇති බවට වූ විධිමත් සහතිකයක් ස්ථානභාර නිලධාරියා විසින් නිකුත් කර නොතිබුණි.	2019 වර්ෂයේ කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ නිව්වැටල් වතුයායේ අක්කර 83 ක මැණුම් කටයුතු සිදු කිරීමට අදාළ ප්‍රසම්පාදන කටයුතුවලදී අඩුපාඩු සිදු වී ඇති බව පිළිගන්නෙමු. මින් ඉදිරියට එසේ සිදු නොවීමට කටයුතු කරනු ඇත.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව ලංසු සුරක්ෂණයක්, දෙපාර්ශවය අතර ගිවිසුමක් සහ ප්‍රතිපාදන වලට අනුකූලව සේවා ඉටුකර ඇති බවට වූ විධිමත් සහතිකයක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු ය.
(උ) ගෝමර වතුයායේ ජල සැපයුම් පද්ධතිය නවීකරණය කිරීම සඳහා මිලගණන් කැඳවීමේදී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.3.6 වගන්තියේ සඳහන් ආකෘතීන්ට අනුව ලංසු විවෘත කිරීමේ කටයුතු වාර්තා නොකිරීම , ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 7.11.1 හි සඳහන් ආකෘතියට ලංසු ඇගයීමේ වාර්තා පිළියෙළ නොකිරීම සහ වැඩ අවසන් කරන ලද ප්‍රසම්පාදනයන්හි ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.12.2 අනුව වැඩ අවසන් කිරීමේ අදාළ ලිපි ගොනුවල නොතිබීම නිරීක්ෂණය විය.	2019 වර්ෂයේ ගෝමර වතුයායේ ජල සැපයුම් පද්ධතිය නවීකරණය කිරීම සම්බන්ධ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු වලදී අඩුපාඩු සිදු වී ඇති බව පිළිගන්නෙමු. මින් ඉදිරියට එසේ නොවීමට කටයුතු කරනු ඇත.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

3.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙහි 2017 ජූලි 25 දිනැති, 2017 සැප්තැම්බර් 13 දිනැති, 2018 දෙසැම්බර් 21 දිනැති සහ 2019 ඔක්තෝබර් 09 දිනැති ලිපි ප්‍රකාරව සංස්ථාවේ ප්‍රධාන කාර්යාලයෙහි 2019 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ස්ථිර තනතුරු 15ක උනන්දුවක් ද, තනතුරු 2ක අනුමත තනතුරු ඉක්මවා පත්කිරීමක්ද, කොන්ත්‍රාත් තනතුරු 11ක අනුමත තනතුරු ඉක්මවා පත් කිරීමක්ද, තනතුරු 2ක උනන්දුවක් ද සහ තාවකාලික තනතුරු 2ක උනන්දුවක්ද තිබුණි. ඊට අමතරව කොන්ත්‍රාත් කාර්ය මණ්ඩලය 03 ක් වුවද, කොන්ත්‍රාත් කාර්ය මණ්ඩලය ඉක්මවා තනතුරු 09 ක් සඳහා රු.2,736,095 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ වැටුප් හා දීමනා වශයෙන් ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>සංස්ථාවේ සමස්ත අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ, එක් එක් තනතුරු බාණ්ඩය යටතේ අනුමත වී ඇති තනතුරු සංඛ්‍යාව (ස්ථිර හෝ කොන්ත්‍රාත්) නොඉක්මවන පරිදි කාර්ය මණ්ඩල බඳවා ගැනීම් සිදු කර ඇත. කිසියම් තනතුරක් වෙනුවෙන් ස්ථිර නිලධාරියෙකු බඳවා ගැනීමකින් තොරව එම තනතුර සඳහා කොන්ත්‍රාත් පදනම මත නිලධාරියෙකු බඳවා ගැනීමෙන් අවශ්‍ය විටක අදාළ නිලධාරියාගේ කොන්ත්‍රාත් සේවා කාලය අවසන් කිරීමට හැකි වීම නිසා එය ආයතනයට වඩා වාසිදායක වේ. ඒ අනුව, ආයතනය මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් සීමිත කාර්ය මණ්ඩලයක් මගින් සංස්ථාවේ කටයුතු පවත්වාගෙන යාමට සිදුව ඇත.</p>	<p>අනුමත කාර්යමණ්ඩල ඉක්මවා සේවකයන් හා නිලධාරීන් බඳවා ගැනීම නොකළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) ආයතන සංග්‍රහයේ 11 පරිච්ඡේදයේ 5.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව යම් තනතුරක පුරප්පාඩුවක් ඇති වූ වහාම එම තනතුර සඳහා ස්ථිර නිලධාරියෙකු පත්කළ යුතු වුවත්, 2008 වර්ෂයේ සිට පුරප්පාඩුව පවතින කළමනාකරු නීති සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී වැවිලි යන තනතුරු සඳහා ස්ථිර නිලධාරියෙකු පත් නොකොට කොන්ත්‍රාත් පදනම මත පත්කළ නිලධාරීන් සඳහා 2019 වර්ෂය සඳහා පිළිවෙළින් රු.350,373 ක සහ රු.377,735 ක වැටුප් ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>කළමනාකරු - නීති යන තනතුර සඳහා 2022.01.03 දින ස්ථිර පදනම යටතේ නිලධාරියෙකු බඳවා ගන්නා ලද අතර, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී - වැවිලි යන තනතුරු සඳහා 2021.01.06 දින එවකට ගල්පිහිල්ල වතුයායේ වතු අධිකාරී වශයෙන් සිටි නිලධාරියා නියමිත පටිපාටි අනුගමනය කරමින් පත් කර ඇත.</p>	<p>පුරප්පාඩු වූ තනතුරු සඳහා ස්ථිර නිලධාරීන් බඳවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) 2018 ජූලි 18 දිනැති අංක 3/2018 දරන කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛයේ II පරිච්ඡේදය අනුව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතියකින් තොරව, ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂක, උපදේශක, ලිපිකරු, කම්කරු වැනි තනතුරු 12 ක් සඳහා කොන්ත්‍රාත් පදනම මත හා ස්ථිර පදනම මත නිලධාරීන් 12 දෙනෙකු බඳවාගෙන තිබුණු අතර, එම නිලධාරීන් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු. 4,321,049 ක වැටුප් ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>2019 වර්ෂයේදී ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂ ලෙස පත් කිරීමක් සිදු කර ඇත්තේ එවකට සිටි විෂය භාර අමාත්‍යවරයා විසිනි. අනෙකුත් බඳවා ගැනීම් සිදු කර ඇත්තේ සේවයේ අවශ්‍යතාව පරිදි වන අතර එම බඳවා ගැනීම් සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගෙන නොමැත.</p>	<p>කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ පූර්ව අනුමැතියකින් තොරව කාර්යමණ්ඩල බඳවා ගැනීම සිදු නොකළ යුතුය.</p>

- (ඇ) අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතියකින් තොරව ප්‍රධාන කාර්යාලයේ නව බදවා ගැනීම් 07 ක් සහ සේවය උසස් කිරීම් 02 ක් සිදුකර තිබුණු අතර ඒ සඳහා රු.2,934,690 ක වැටුප් හා දීමනා ගෙවා තිබුණි.
- විගණන වාර්තාවේ සඳහන් පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව කළමනාකරණ සහකාර, ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂ, නීති නිලධාරීන්, ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂවරයාගේ රියදුරු සහ කම්කරුවන් දෙදෙනෙකු පත් කර ඇති අතර 2009 09.18 දිනැති අංක 29/2019 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය හා 2019.09.30 දිනැති EC/EDR/PRE/INQ දරන මැතිවරණ කොමිෂන් සභා චක්‍රලේඛය අනුව අභ්‍යන්තර විගණකගේදී නිර්දේශය මත අදාළ අයගේ සේවය ස්ථිර කර ඇත. වතු අධිකාරීවරයාගේ සේවය ස්ථිර කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇත. 2020 පෙබරවාරි 28 දිනෙන් පසුව ආයතනයේ සියලුම පත් කිරීම් හා උසස් කිරීම් විධිමත් පටිපාටි අනුගමනය කරමින් හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත සිදු කර ඇත.
- අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතියකින් තොරව බදවා ගැනීම් සිදු නොකළ යුතුය.
- (ඉ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 9.3.1 ඡේදය ප්‍රකාරව කිසියම් තනතුරකට බදවා ගැනීම සඳහා තිබිය යුතු අධ්‍යාපන සහ අනෙකුත් සුදුසුකම් ඇතුළත් අනුමත බදවා ගැනීම් හා උසස්කිරීම් කාර්ය පටිපාටියක් සංස්ථාව සතුව නොතිබුණි.
- ආයතනය විසින් සකස් කරන ලද කෙටුම්පත් බදවා ගැනීමේ පටිපාටිය වැවිලි අමාත්‍යාංශයේ හා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් මත අවස්ථා 03 කදී සංශෝධනය කරන ලදී. ඒ අනුව සංශෝධිත බදවා ගැනීමේ පටිපාටිය කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යැවීම සඳහා 2021.02.04 දිනැති ලිපිය මගින් වැවිලි අමාත්‍යාංශය වෙත යොමුකර ඇත.
- අනුමත බදවා ගැනීම් හා උසස්කිරීම් කාර්ය පටිපාටියක් සංස්ථාව විසින් සකස් කර අනුමතකරවා ගත යුතුය.
- (ඊ) ආයතන සංග්‍රහයේ VII වන පරිච්ඡේදයේ 10.2 උපවගන්තිය ප්‍රකාරව වැටුප් වර්ධක ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කරන අවස්ථාවේදී හැර අන් සෑම අවස්ථාවකම 10.1 උප වගන්තිය ප්‍රකාරව වැටුප් වර්ධක දිනට අදාළ වර්ෂයේ වැටුප් වර්ධකය උපයාගත යුතු බව දක්වා ඇත. නමුත් මීට පටහැනිව කළමණාකාරිත්වය විසින් කිසිදු ඇගයීමකින් තොරව 2017, 2018 සහ 2019 වර්ෂ වලදී වැටුප් වර්ධක 01කට වඩා වැඩි වැටුප් වර්ධක ප්‍රමාණයක් ලබාදී තිබුණු බව විගණනයේදී සිදුකළ නියැදි පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය වූ අතර මේ හේතුවෙන් 2019 වර්ෂයේදී සංස්ථාව කාර්යමණ්ඩලයේ 27 දෙනෙකුට රු.1,253,223 ක වැටුප් වර්ධකයක් ගෙවා තිබුණි.
- 2017 මැයි මස වන විට සංස්ථාව ලාභ ලබා තිබූ බවට වාර්තා කර තිබීම හේතුවෙන් සේවක දිරිගැන්වීමක් වශයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත උක්ත වැටුප් වර්ධක ලබා දී ඇත. 2018 හා 2019 වර්ෂවලදී අමතර වැටුප් වර්ධක ලබාදීමක් සිදුවී නොමැති අතර මේ වන විට කාර්ය මණ්ඩල වැටුප් වර්ධක ලබා දීම විධිමත් පරිදි සිදු කරනු ඇත.
- වැටුප් වර්ධක ලබා දීමේදී ආයතන සංග්‍රහයේ VII පරිච්ඡේදය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

- (උ) ආයතන සංග්‍රහයේ II වන පරිච්ඡේදයේ 3 උපවගන්තිය ප්‍රකාරව රාජ්‍ය සේවයේ සියලුම පුරප්පාඩු සඳහා පත්කිරීම් බලධාරියා විසින් බඳවා ගැනීම් පරිපාටියට අනුකූලව ප්‍රසිද්ධ දැන්වීම් මඟින් අයදුම්පත් කැඳවීම් සිදුකළ යුතු වුවත් සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ සිදුකළ නව බඳවා ගැනීම් 23 ක් ප්‍රසිද්ධ දැන්වීම් මඟින් අයදුම්පත් කැඳවීම් වලින් පරිබාහිරව සිදුකර තිබුණි.
- වතු වල සේවා අවශ්‍යතාවය අනුව මෙම පත් කිරීම් සිදු කර ඇත.
- කාර්යමණ්ඩලය/වතු සේවකයින් බඳවා ගැනීමේ කටයුතු අනුමත නීතිරීතිවලට අනුකූලව සිදුකළ යුතුය.